

Tadqiqot.uz

**ЎЗБЕКИСТОН
ОЛИМЛАРИ ВА
ЁШЛАРИНИНГ
ИННОВАЦИОН
ИЛМИЙ-АМАЛИЙ
ТАДҚИҚОТЛАРИ
МАВЗУСИДАГИ КОНФЕРЕНЦИЯ
МАТЕРИАЛЛАРИ**

2021

- » Ҳуқуқий тадқиқотлар
- » Фалсафа ва ҳаёт соҳасидаги қарашлар
- » Тарих саҳифаларидаги изланишлар
- » Социология ва политологиянинг жамиятимизда тутган ўрни
- » Иқтисодиётда инновацияларнинг тутган ўрни
- » Филология фанларини ривожлантириш йўлидаги тадқиқотлар
- » Педагогика ва психология соҳаларидаги инновациялар
- » Маданият ва санъат соҳаларини ривожланиши
- » Архитектура ва дизайн йўналиши ривожланиши
- » Техника ва технология соҳасидаги инновациялар
- » Физика-математика фанлари ютуқлари
- » Биомедицина ва амалиёт соҳасидаги илмий изланишлар
- » Кимё фанлари ютуқлари
- » Биология ва экология соҳасидаги инновациялар
- » Агропроцессинг ривожланиш йўналишлари
- » Геология-минерология соҳасидаги инновациялар

Crossref

**31 MAY
№28**

CONFERENCES.UZ

**"ЎЗБЕКИСТОНДА ИЛМИЙ-АМАЛИЙ ТАДҚИҚОТЛАР"
МАВЗУСИДАГИ РЕСПУБЛИКА 28-КЎП ТАРМОҚЛИ
ИЛМИЙ МАСОФАВИЙ ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦИЯ
МАТЕРИАЛЛАРИ
13-ҚИСМ**

**МАТЕРИАЛЫ РЕСПУБЛИКАНСКОЙ
28-МЕЖДИСЦИПЛИНАРНОЙ ДИСТАНЦИОННОЙ
ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦИИ НА ТЕМУ "НАУЧНО-
ПРАКТИЧЕСКИЕ ИССЛЕДОВАНИЯ В УЗБЕКИСТАНЕ"
ЧАСТЬ-13**

**MATERIALS OF THE REPUBLICAN
28-MULTIDISCIPLINARY ONLINE DISTANCE
CONFERENCE ON "SCIENTIFIC AND PRACTICAL
RESEARCH IN UZBEKISTAN"
PART-13**

ТОШКЕНТ-2021

УУК 001 (062)
КБК 72я43

"Ўзбекистонда илмий-амалий тадқиқотлар" [Тошкент; 2021]

"Ўзбекистонда илмий-амалий тадқиқотлар" мавзусидаги республика 28-кўп тармоқли илмий масофавий онлайн конференция материаллари тўплами, 31 май 2021 йил. - Тошкент: «Tadqiqot», 2021. - 11 б.

Ушбу Республика-илмий онлайн конференция 2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналишлари бўйича Ҳаракатлар стратегиясида кўзда тутилган вазифа - илмий изланиш ютуқларини амалиётга жорий этиш йўли билан фан соҳаларини ривожлантиришга бағишланган.

Ушбу Республика илмий конференцияси таълим соҳасида меҳнат қилиб келаётган профессор - ўқитувчи ва талаба-ўқувчилар томонидан тайёрланган илмий тезислар киритилган бўлиб, унда таълим тизимида илғор замонавий ютуқлар, натижалар, муаммолар, ечимини кутаётган вазифалар ва илм-фан тараққиётининг истиқболдаги режалари таҳлил қилинган конференцияси.

Масъул муҳаррир: Файзиев Шохруд Фармонович, ю.ф.д., доцент.

1. Ҳуқуқий тадқиқотлар йўналиши

Профессор в.б., ю.ф.н. Юсувалиева Рахима (Жахон иқтисодиёти ва дипломатия университети)

2. Фалсафа ва ҳаёт соҳасидаги қарашлар

Доцент Норматова Дилдора Эсоналиевна (Фарғона давлат университети)

3. Тарих саҳифаларидаги изланишлар

Исмаилов Ҳусанбой Маҳаммадқосим ўғли (Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Таълим сифатини назорат қилиш давлат инспекцияси)

4. Социология ва политологиянинг жамиятимизда тутган ўрни

Доцент Уринбоев Хошимжон Бунатович (Наманган муҳандислик-қурилиш институти)

5. Давлат бошқаруви

Доцент Шакирова Шохида Юсуповна (Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети)

6. Журналистика

Тошбоева Барнохон Одилжоновна (Андижон давлат университети)

7. Филология фанларини ривожлантириш йўлидаги тадқиқотлар

Самигова Умида Хамидуллаевна (Тошкент вилоят халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш ҳудудий маркази)

8.Адабиёт

PhD Абдумажидова Дилдора Рахматуллаевна (Тошкент Молия институти)

9.Иқтисодиётда инновацияларнинг туган ўрни

Phd Вохидова Мехри Хасанова (Тошкент давлат шарқшунослик институти)

10.Педагогика ва психология соҳаларидаги инновациялар

Турсунназарова Эльвира Тахировна (Навоий вилоят халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш ҳудудий маркази)

11.Жисмоний тарбия ва спорт

Усмонова Дилфузахон Иброхимовна (Жисмоний тарбия ва спорт университети)

12.Маданият ва санъат соҳаларини ривожлантириш

Тоштемиров Отабек Абидович (Фарғона политехника институти)

13.Архитектура ва дизайн йўналиши ривожланиши

Бобохонов Олтибой Раҳмонович (Сурхандарё вилояти техника филиали)

14.Тасвирий санъат ва дизайн

Доцент Чариев Турсун Хуваевич (Ўзбекистон давлат консерваторияси)

15.Муסיқа ва ҳаёт

Доцент Чариев Турсун Хуваевич (Ўзбекистон давлат консерваторияси)

16.Техника ва технология соҳасидаги инновациялар

Доцент Нормирзаев Абдуқайом Раҳимбердиевич (Наманган муҳандислик-қурилиш институти)

17.Физика-математика фанлари ютуқлари

Доцент Соҳадалиев Абдурашид Мамадалиевич (Наманган муҳандислик-технология институти)

18.Биомедицина ва амалиёт соҳасидаги илмий изланишлар

Т.ф.д., доцент Маматова Нодира Мухтаровна (Тошкент давлат стоматология институти)

19.Фармацевтика

Жалилов Фазлиддин Содиқович, фарм.ф.н., доцент, Тошкент фармацевтика институти, Дори воситаларини стандартлаштириш ва сифат менежменти кафедраси мудири

20.Ветеринария

Жалилов Фазлиддин Содиқович, фарм.ф.н., доцент, Тошкент фармацевтика институти, Дори воситаларини стандартлаштириш ва сифат менежменти кафедраси мудири

21.Кимё фанлари ютуқлари

Раҳмонова Доно Қаххоровна (Навоий вилояти табиий фанлар методисти)

22. Биология ва экология соҳасидаги инновациялар

Йўлдошев Лазиз Толибович (Бухоро давлат университети)

23. Агропроцессинг ривожланиш йўналишлари

Доцент Сувонов Боймурод Ўралович (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш мухандислари институти)

24. Геология-минерология соҳасидаги инновациялар

Phd доцент Қаҳҳоров Ўктам Абдурахимович (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш мухандислари институти)

25. География

Йўлдошев Лазиз Толибович (Бухоро давлат университети)

Тўпламга киритилган тезислардаги маълумотларнинг хаққонийлиги ва иқтибосларнинг тўғрилигига муаллифлар масъулдир.

© Муаллифлар жамоаси

© Tadqiqot.uz

PageMaker\Верстка\Саҳифаловчи: Шахрам Файзиев

Контакт редакций научных журналов. tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot, город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000

**АРХИТЕКТУРА ВА ДИЗАЙН ЙЎНАЛИШИ
РИВОЖЛАНТИРИШ**

1. Barnoyeva Dilnavoz Qo`ziyevna TASVIRIY SAN'AT DARSLARINI O`QITISHDA ZAMONAVIY USULLARDAN FOYDALANISH.....	7
2. Қудратова Малика Фуркатовна ЗАМОНАВИЙ ОФИС ИНТЕРЬЕРЛАРИНИ ЛОЙИХАЛАШ	9

АРХИТЕКТУРА ВА ДИЗАЙН ЙЎНАЛИШИ РИВОЖЛАНТИРИШ

TASVIRIY SAN'AT DARSLARINI O'QITISHDA ZAMONAVIY USULLARDAN FOYDALANISH

Barnoyeva Dilnavoz Qo`ziyevna

Xatirchi tumani, 33-umumiy o`rta ta`lim maktabi
tasviriy san`at o`qituvchisi

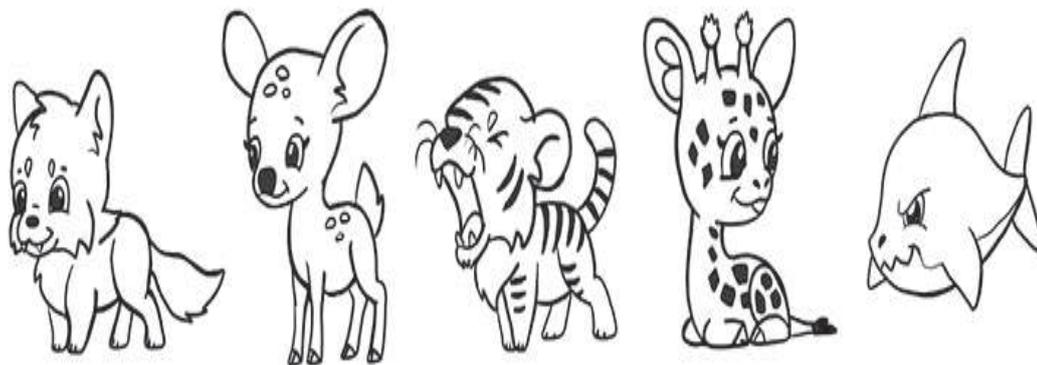
Annotatsiya: ushbu maqolada o`quvchilarga tasviriy san`at darsini o`qitishda hamda rasmlarni tabiiydek chiqishida o`qituvchi qo`llashi mumkin bo`lgan metodlar to`g`risida so`z boradi.

Kalit so`zlar: bir varaq, qog`oz, qalam, qaychi, ingichka chiziq.

Maktablarda o`quvchilar eng qiziqadigan fanlaridan biri aynan tasviriy san`at. Sababi har bir bola bolalikdanoq o`rgangan, ko`rgan narsalarni chizish bilan ta`limga ilk qadamini qo`yadi va shu sababli ham ularga ushbu jarayon qolganlariga nisbatan qadrliroqdir. O`quvchilar kata sinflarga o`tganidan so`ng chizishga bo`lgan ishtiyoqi nisbatan pasayadi. Buni oldini olish maqsadida ham o`qituvchilar ularga yangicha, texnika va texnologiya bilan bog`liq bo`lgan tasviriy san`at darslarini ko`proq o`tishlari maqsadga muvofiq hisoblanadi.

Haqiqiy rasm chizish qiyin, ammo baxtga qarshi u yerda boshqa, o`xshatish mumkin bo`lgan uslublar mavjud. Masalan, shunday uslublar bor aniq qoidalarga ega va ularni tom ma`noda hamma narsani chizish uchun ishlatish mumkin.

Ushbu o`quv qo`llanmada beshta oddiy chibi uslubidagi hayvonlarni qanday chizish kerakligini qiziqarli uslubda ko`rsatish mumkin va o`quvchilar rasmlariga xuddi shu qoidalarni qo`llash orqali ko`proq yaratishni o`rganadilar.

Kerakli anjomlar:

1. Bir varaq qog`oz
2. Qalam

Qalamdan qorong`i narsa (ingichka marker, jel qalam, sharikli ruchka va boshqalar).

Ishni boshlashdan oldin, bir nechta narsani yodda saqlang:

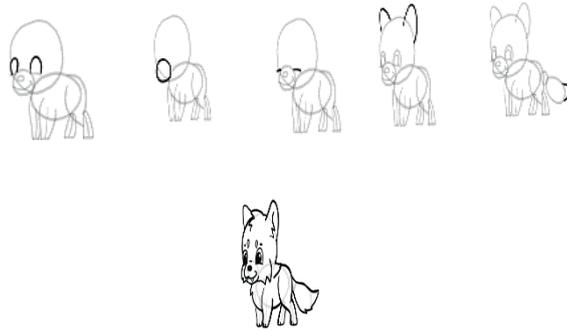
Chizmalar qanchalik kichik bo`lsa, to`g`ri nisbatlarni saqlash osonroq bo`ladi. Barcha hayvonlarni bitta varaqqa chizib oling va ularni o`zlari badiiy asarlar emas, balki kichik amaliy eskizlar kabi ko`rib chiqing.

Ushbu o`quv qo`llanmasidagi rasmlar aniq, shunda siz chizishingiz kerak bo`lgan narsani ko`rishingiz mumkin - bu sizga kerak emas va hatto u qadar mukammal chizilmasligi mumkin.

Shakllarni bitta uzluksiz chiziq bilan chizishga urinmaslik kerak. Shakllarni egri chiziqlardan qanday yasashni ko`rish uchun videolarni tomosha qilish ham muhim ahamiyat kasb etadi.

Har bir rasm uchun asosni qalam bilan, ingichka chiziqlar bilan, asbobni juda qattiq surmasdan chizish kerak. Shunday qilib, chizishni qorong'i kontur bilan tugatsangiz, chiziqlar ko'rinmaydi. Rasm chizishning ikkala bosqichini ko'rish uchun videolarni tomosha qilish kerak.

Chizish jarayonini oson qilish uchun ijtimoiy tarmoqlarda va kitoblardagi ketma-ketliklardan ham foydalanish maqsadga muvofiq bo'ladi. Ayniqsa, o'quvchilarga biror narsaning rasmini chizishni topshiriq sifatida berilsa, ular texnika (masalan kompyuter, telefon va hokazolar)dan foydalansa jarayon ancha oson va qiziqarli kechadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. <https://design.tutsplus.com/tutorials/how-to-draw-simple-cute-animals-in-chibi-style--cms-27467>

ЗАМОНАВИЙ ОФИС ИНТЕРЬЕРЛАРИНИ ЛОЙИХАЛАШ

Қудратова Малика Фуркатовна
Самарқанд давлат архитектура-қурилиш
институту талабаси

Аннотация: Инсонлар, атрофдаги ҳамма нарсалардан гўзаллик қидирадилар. Улардаги гўзаллик яратишга бўлган иштиёқ шу қадар кучлики, қилаётган ҳар бир ишларини нафислик мезонлари билан ўлчаб борадилар. Бу ўз-ўзидан уйда, кўчада, ишда тинч, хотиржам ва чиройли яшаш истагини, мавжуд буюмлардаги уйғунликдан завқланиш ҳиссиётини уйғотади. Худди мана шу уйғунликни ўз уйимизда яратиш ва ундан завқланиш барчамизнинг қўлимиздан келадиган оддий хатти-ҳаракатлар натижаси эканлигига ишонч билан қараш лозим.

Annotation: People are looking for beauty from everything around. The desire to create beauty in them is so strong that they measure every work they do with the criteria of elegance. This in itself evokes the desire to live peacefully, calmly and beautifully at home, on the street, at work, the feeling of enjoying the harmony in the existing items. It is necessary to look with confidence that the creation and enjoyment of the same harmony in our own home is the result of simple actions that all of us can do.

Калит сўзлар: Интерьер, офис, шакл, функция, дизайн, бадиийлик, ранг, гармония.

Keywords: Interior, office, form, function, design, artistry, color, harmony.

Интерьер (французча-«ичкари» маъносини англатади). Интерьер моддий макон бўлиб турган ҳолда умумий принциплар билан бирга меъморчилик тармоқларига тўғри келадиган фарқларга ҳам эга. Ички макон яшаш, иш, дам олиш жойи билан бир вақтда инсон руҳига таъсир қилувчи муҳит ҳамдир. Бу муҳит инсон онгида акс этиши натижасида унинг маънавий дунёсининг шаклланишида фаол қатнашади. Ички макон аниқ берилган шароитда инсон онгида пайдо бўлиши мумкин бўлган тассавури ва туйғусига мос тушадиган ҳолда яратилиши ўта муҳим аҳамиятга эга.

Замоннинг жадал суръатлар билан ривожланиб бораётгани ҳаётимизга ҳар куни янгидан-янги қулайликларни олиб кирмоқда. Масалан, янги харид қилган ёки таъмирдан чикқан уйимизни ўзимиз хоҳлагандек безатиш учун мутахассис дизайнерларнинг маслаҳатлари шарт эмасдек. Чунки бозор минглаб ассортиментдаги материалу, дабдабали ва жимжимадор буюмларга тўла. Шундай экан дидимизга мос интерьер яратиш, аввал айтганимиздек тинч, хотиржам ва бахтли яшашимиз ҳам мумкин. Маълумки, ҳар қандай муҳит одамлар руҳиятига, онгининг шаклланишига таъсир кўрсатади. Чунки архитектурада қўлланиладиган ҳажмий шакллар, моддий муҳит бирон бир кўринишга ёки ахборотга эга бўладики, улар одамлар дидига, онгига ижобий ёки салбий таъсир этиши мумкин. Архитектура ва Дизайннинг вазифасига ана шу муҳитда ўзига хос қулайлик ва шинамлиқ яратишгина эмас, балки инсоннинг гўзалликка бўлган эҳтиёжини қондириш, у яшаётган жамият маданий ҳаёти, халқчил миллий анъаналари ва илғор эстетик туйғуларини ўзида акс эттириш каби вазифалар ҳам қиради.

Дизайнерларнинг оддий меъморлардан фарқи бўлиб, улар меъморлар каби нафақат шаҳар ва қишлоқлар, бино ва иншоотлар, мўъжаз меъморий шакллар, интерьерлар, хиёбону боғларни лойиҳалашга қодирлар, балки шу лойиҳаланган объектлар худуддаги очиқ ва ёпиқ муҳитлар, жой геопластикаси ва жиҳозлари, шунингдек, муҳит ахборот тизими ва мебелларни кўркамлаштириш, инсон фаолияти учун зарур бўлган барча сунъий ва табиий ашёларнинг моделларини яратиш ва ишлаб чиқиш, муҳитнинг микроклим ва экологиясини яхшилаш, ранг ва ёруғлик, бадиий декоратив хусусиятларини ошириш, қулай ва дилкаш меъморий муҳит яратишнинг жуда кенг дизайнерлик имкониятларига эга бўлган мутахассислардир.

Демак, замонавий офис интерьерларининг бадиий-меъморий ечимини топишда энг аввал хоналарни функционал зоналарга ажратишга эътибор қаратилиши лозим. Деворларнинг ранглари, бўёқлар комбинацияси, ёруғликнинг безак материаллари билан мувофиқлиги бадиий композиция шаклининг уйғунлигига олиб келиши керак. Бино қисмлари ва айрим ўзига хос безалган жойлар замонавий дизайнга мос келиши мақсадга мувофиқ.

Замонавий интерьер услублари орасида *минимализм, кантри, англиз* ва *япон услублари* алоҳида ажралиб туради. Шулар орасидан «озгина-созгина» тушунчасига амал қилувчи минимализм услуби энг оммалашган услуб саналади. Бу интерьерни яратишда ёғоч, тери, тошлар, линолеум, пластика ва хромланган пўлат материаллардан, қора, оқ, қаймоқ ранг, кул ранг ва нафармон каби ёрқин бўлмаган ранглардан кенг фойдаланилади. Деразаларга оддий парда ёки жалюзалар тутилади. Безаклардан эса деярли фойдаланилмайди. Мебеллар оз сонли бўлади ва хонага эркин услубда жойлаштирилади.

Кантри услубида ҳам ёғоч, тош, сланец, қамиш, жун ва пахта каби табиий материаллардан кенг фойдаланилади. Аммо бу услубда хира тусдаги ойналар, хромланган пўлатдан деярли фойдаланилмайди. Кантри услубида ёғоч асосан деворларга - панеллар ўрнатишда, шифтни тўсинлар билан безатишда ишлатилади. Мебелларга эскирган кўринишга эга бўлиши учун қайтадан ишлов берилади. Кантри услубидаги интерьерда дераза пардаларининг матолари зиғир, пахта толасидан тайёрланиб уларда турли ўсимликлар, гулларнинг тасвири акс эттирилади, орқа фони эса оқ ёки қаймоқ рангда бўлади. Деворлар оқ, сут рангдаги бўёқларга бўялади ёки кўк, яшил, пушти рангдаги майда нақшлар билан безатилган гулқоғоз ёпиштирилади.

Интерьернинг *англиз услуби*га катта хона, камин, турли расмлар тасвири туширилган гулқоғозлар, пардалар хос бўлиб, бу услубда ёрқин бўлмаган оқ ва пушти ёки қаймоқ ранг ва яшил рангларнинг уйғунлигига алоҳида урғу берилади. Мебелларнинг ранги эса тўқ рангда, ёғочлари ҳам шунга мос қилиб бўялади. Англиз услубида деразаларни безатишга катта аҳамият берилади. Уларга бор бўйича жуда ҳашаматли пардалар осилади. Пардалар шокилалар, бандлар билан безатилади.

Япон услуби оз миқдордаги мебел ва аксессуарлар билан характерланади. Бу услубдаги интерьерни яратишда оқ ёки қаймоқ рангдаги қора, оч қизил акцентли табиий матолардан фойдаланилади. Япон услубидаги ҳар қандай интерьерда йигиладиган пардалар, қора ва қизил рангдаги чинни буюмлар қўйилган пастак столча, стол атрофига қўйиладиган кўрпача вазифасини бажарадиган ёстиқчалар, албатта, бўлади.

Адабиётлар:

1. А.С. Уралов., Т.Ф. Кушманов “Бинологияси” Т.2013 й.
2. Т.А. Хидоят., С.А. Кадирова “Замонавий жихозлар ва интерьер” Т.2016 й.

**"ЎЗБЕКИСТОНДА ИЛМИЙ-АМАЛИЙ ТАДҚИҚОТЛАР"
МАВЗУСИДАГИ РЕСПУБЛИКА 28-КЎП ТАРМОҚЛИ
ИЛМИЙ МАСОФАВИЙ ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦИЯ
МАТЕРИАЛЛАРИ**

(13-қисм)

Масъул мухаррир: Файзиев Шохруд Фармонович
Мусахҳиҳ: Файзиев Фаррух Фармонович
Саҳифаловчи: Шахрам Файзиев

Эълон қилиш муддати: 31.05.2021

Контакт редакций научных журналов. [tadqiqot.uz](http://www.tadqiqot.uz)
ООО Tadqiqot, город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of [tadqiqot.uz](http://www.tadqiqot.uz)
Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000